

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 września 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. (znak (...)) odmówił M. S. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. nie osiągnął 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy nie uznał ubezpieczonemu jako pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia:

1. W Przedsiębiorstwie (...) tj. od

1 października 1978 r. do 31 grudnia 1990 r. (z wyłączeniem urlopów bezpłatnych tj. od 1 stycznia 1988 r. do 31 stycznia 1988 r., od 7 maja 1990 r. do 11 maja 1990 r. oraz okresów, które nie zostały wystarczająco udokumentowane tj. od 16 stycznia 1984 r. do 13 lipca 1985 r., od 28 lipca 1987 r. do 31 grudnia 1987 r., od 28 lipca 1989 r. do

4 maja 1990 r.) – brak dokumentacji w zakresie odbytej pracy na budowie za granicą, gdyż w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wskazano stanowisko – monter – spawacz, na którym wnioskodawca był zatrudniony nie jest tożsamy z nazwą stanowiska – spawacz elektryczny i gazowy wymienionego w Wykazie A Dziale XIV, poz. 12, pkt 1 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, powołanego przez zakład pracy,

2. W Zakładzie Budowlano - (...) od 1 grudnia 1990 r. do 14 listopada 1991 r. (z wyłączeniem okresu od 15 listopada 1991 r. do 31 grudnia 1992 r. z uwagi na niepełną dokumentację – brak informacji o okresach nieskładkowych), gdyż zaświadczenie w warunkach szczególnych nie spełnia wymogów formalnych, ponieważ pracodawca nie określił w nim charakteru pracy zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. Ponadto brak stanowiska monter – spawacz w Wykazie A Dział XIV poz. 12, pkt 2 stanowiącego załącznik do Zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki nr 17 z dnia 12 sierpnia 1983 r., na które powołuje się zakład pracy,

3. W Przedsiębiorstwie (...) od 1 marca 1994 r. do

31 grudnia 1998 r. (z wyłączeniem okresów niewykonywania pracy przebytych po dniu 14 listopada 1991 r., za które pracownik otrzymał wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Zgodnie z art. 32 ust. 1a okresów tych nie zalicza się do zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze) – wobec braków formalnych: w świadectwie I kategorii zakład pracy powołując się na rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. nie wskazał zarządzenia resortowego.

Organ rentowy nie uwzględnił okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od

12 kwietnia 1971 r. do 16 listopada 1975 r. z uwagi na niepełną dokumentację brak zaświadczenia z właściwej jednostki organizacyjnej, czy wnioskodawca był zameldowany w/w okresie na pobyt stały.

Wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 18 lat, 8 miesięcy i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

/decyzja – k. 70 akt ZUS/

Decyzją z dnia 7 października 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. (znak (...)) ponownie odmówił M. S. prawa do emerytury. Niniejszą decyzją organ rentowy uchylił decyzję z dnia 9 września 2015 r. w części uzasadnienia. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. nie osiągnął 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy nie uznał ubezpieczonemu jako pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia:

1. W Przedsiębiorstwie (...) tj. od

1 października 1978 r. do 31 grudnia 1990 r. (z wyłączeniem urlopów bezpłatnych tj. od 1 stycznia 1988 r. do 31 stycznia 1988 r., od 7 maja 1990 r. do 11 maja 1990 r. oraz okresów, które nie zostały wystarczająco udokumentowane tj. od 16 stycznia 1984 r. do 13 lipca 1985 r., od 28 lipca 1987 r. do 31 grudnia 1987 r., od 28 lipca 1989 r. do

4 maja 1990 r.) – brak dokumentacji w zakresie odbytej pracy na budowie za granicą, gdyż w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wskazano stanowisko – monter – spawacz, na którym wnioskodawca był zatrudniony nie jest tożsamy z nazwą stanowiska – spawacz elektryczny i gazowy wymienionego w Wykazie A Dziale XIV, poz. 12, pkt 1 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, powołanego przez zakład pracy,

2. W Zakładzie Budowlano - (...) od 1 grudnia 1990 r. do 14 listopada 1991 r. (z wyłączeniem okresu od 15 listopada 1991 r. do 31 grudnia 1992 r. z uwagi na niepełną dokumentację – brak informacji o okresach nieskładkowych), gdyż zaświadczenie w warunkach szczególnych nie spełnia wymogów formalnych, ponieważ pracodawca nie określił w nim charakteru pracy zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. Ponadto brak stanowiska monter – spawacz w Wykazie A Dział XIV poz. 12, pkt 2 stanowiącego załącznik do Zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki nr 17 z dnia 12 sierpnia 1983 r., na które powołuje się zakład pracy,

3. W Przedsiębiorstwie (...) od 1 marca 1994 r. do 31 grudnia 1998 r. (z wyłączeniem okresów niewykonywania pracy przebytych po dniu 14 listopada 1991 r., za które pracownik otrzymał wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Zgodnie z art. 32 ust. 1a okresów tych nie zalicza się do zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze) – wobec braków formalnych: w świadectwie I kategorii zakład pracy powołując się na rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. nie wskazał zarządzenia resortowego.

Organ rentowy uwzględnił okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 12 kwietnia 1971 r. do 16 listopada 1975 r.

Wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 23 lata, 3 miesiące i 15 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

/decyzja – k. 81 akt ZUS/

Wnioskodawca M. S. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika złożył odwołania od w/w decyzji. Zaskarżonym decyzjom zarzucił naruszenie art. 32 i 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS przez uznanie, że nie przysługuje mu prawo do emerytury z uwagi na brak udowodnienia odpowiednich okresów składkowych i nieskładkowych oraz pracy w szczególnych warunkach. W konsekwencji wniósł o zmianę zaskarżonych decyzji i przyznanie prawa do emerytury od dnia 1 lipca 2015 r.

/odwołania – k. 2 – 4, k. 2 – 4 w aktach VIII U 3037/15/

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podając tożsame argumenty, co w zaskarżonych decyzjach.

/odpowiedzi na odwołania – k. 7 – 8, k. 7 – 8 w aktach VIII U 3037/15/

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Łodzi połączył sprawę VIII U 3037/15 ze sprawą VIII U 2911/15 celem łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

/postanowienie – k. 14 w aktach VIII U 3037/15/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca M. S. urodził się w dniu (...)

/bezsporne/

W dniu 6 lipca 2015 r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę. Wnioskodawca nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

/wniosek – k. 1 – 11 akt ZUS/

Decyzją z dnia 9 września 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił M. S. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. nie osiągnął 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy nie uznał ubezpieczonemu jako pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia:

1. W Przedsiębiorstwie (...) tj. od

1 października 1978 r. do 31 grudnia 1990 r. (z wyłączeniem urlopów bezpłatnych tj. od 1 stycznia 1988 r. do 31 stycznia 1988 r., od 7 maja 1990 r. do 11 maja 1990 r. oraz okresów, które nie zostały wystarczająco udokumentowane tj. od 16 stycznia 1984 r. do 13 lipca 1985 r., od 28 lipca 1987 r. do 31 grudnia 1987 r., od 28 lipca 1989 r. do

4 maja 1990 r.) – brak dokumentacji w zakresie odbytej pracy na budowie za granicą, gdyż w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wskazano stanowisko – monter – spawacz, na którym wnioskodawca był zatrudniony nie jest tożsamy z nazwą stanowiska – spawacz elektryczny i gazowy wymienionego w Wykazie A Dziale XIV, poz. 12, pkt 1 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, powołanego przez zakład pracy,

2. W Zakładzie Budowlano - (...) od 1 grudnia 1990 r. do 14 listopada 1991 r. (z wyłączeniem okresu od 15 listopada 1991 r. do 31 grudnia 1992 r. z uwagi na niepełną dokumentację – brak informacji o okresach nieskładkowych), gdyż zaświadczenie w warunkach szczególnych nie spełnia wymogów formalnych, ponieważ pracodawca nie określił w nim charakteru pracy zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. Ponadto brak stanowiska monter – spawacz w Wykazie A Dział XIV poz. 12, pkt 2 stanowiącego załącznik do Zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki nr 17 z dnia 12 sierpnia 1983 r., na które powołuje się zakład pracy,

3. W Przedsiębiorstwie (...) w okresie od 1 marca 1994 r. do 31 grudnia 1998 r. (z wyłączeniem okresów niewykonywania pracy przebytych po dniu 14 listopada 1991 r., za które pracownik otrzymał wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Zgodnie z art. 32 ust. 1a okresów tych nie zalicza się do zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze) – wobec braków formalnych: w świadectwie I kategorii zakład pracy powołując się na rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. nie wskazał zarządzenia resortowego.

Organ rentowy nie uwzględnił okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 12 kwietnia 1971 r. do 16 listopada 1975 r. z uwagi na niepełną dokumentację brak zaświadczenia z właściwej jednostki organizacyjnej czy wnioskodawca był zameldowany w/w okresie na pobyt stały. Wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 18 lat, 8 miesięcy i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

/decyzja – k. 70 akt ZUS/

W dniu 29 września 2015 r. ubezpieczony uzupełnił wniosek o emeryturę z dnia 6 lipca 2015 roku, składając do organu rentowego zaświadczenie z Urzędu Gminy w P..

/wniosek – k. 76 akt ZUS/

Decyzją z dnia 7 października 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ponownie odmówił M. S. prawa do emerytury. Niniejszą decyzją organ rentowy uchylił decyzję z dnia 9 września 2015 r. w części uzasadnienia. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. nie osiągnął 25-letniego

okresu składkowego i nieskładkowego oraz nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy uwzględnił okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 12 kwietnia 1971 r. do 16 listopada 1975 r. Wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 23 lata, 3 miesiące i 15 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

/decyzja – k. 81 akt ZUS/

Wnioskodawca w okresie od 17 listopada 1975 r. do 30 września 1978 r. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w R. na stanowisku robotnika budowlanego.

/świadczenie pracy – k. 20 akt ZUS/

Podczas zatrudnienia w w/w zakładzie pracy ubezpieczony wykonywał różne prace: prace zbrojarskie, monterskie, murarskie. To były prace na wysokości.

/ zeznania wnioskodawcy z dnia 11 września 2017 r. – 00:04:12 – 00:24:08 – płyta CD – k. 164 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami z dnia 19 grudnia 2016 r. – 00:03:04 – 00:33:39 – płyta CD – k. 100; zeznania świadka M. F. z dnia 19 grudnia 2016 r. – 00:49:50 – 00:59:17 – płyta CD – k. 100; zeznania świadka W. Ł. z dnia 19 grudnia 2016 r. – 00:59:17 – 01:14:34 – płyta CD – k. 100/

Ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w K. w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 1 października 1978 r. do 31 grudnia 1990 r. W świadectwie pracy z dnia 31 października 1990 roku pracodawca wskazał, że ubezpieczony był zatrudniony na stanowiskach: pomoc murarza, monter – spawacz, monter, spawacz.

/świadczenie pracy – k. 21 akt ZUS, akta osobowe - k. 21 – 45, akta osobowe w kopercie – k. 47/

W umowie o pracę z dnia 1 października 1978 r. wskazano, że wnioskodawca został zatrudniony na stanowisku pomocnika murarza. We wniosku o zmianę stanowiska pracy wskazano, że pracodawca wyraża zgodę na zmianę dotychczasowego uposażenia i warunków od dnia 1 lipca 1980 roku - z kwoty 11,50 zł na stanowisku pomocnika monter - na kwotę 12,00 zł na stanowisku monter - spawacza. We wniosku wskazano między innymi, że wnioskodawca uzyskał uprawnienia spawalnicze. Stanowisko spawacza – monter oraz spawacza wskazywano w kolejnych angażach, czy wnioskach o zmianę dotychczasowego uposażenia.

/akta osobowe wnioskodawcy k.47- umowa o pracę z dnia 01.10.1978r.- k.10, wnioski – k.152, 155, 157, 160, angaże – k.74-85, 87, 89, 92 -94/

W dniu 1 marca 1979 r. M. S. uzyskał uprawnienia do spawania elektrycznego, które potwierdzono w książeczce spawacza nr (...) wydanej w dniu 5 lipca 1979 r.

/kopia książeczki spawacza nr (...) – k.105/

Podczas zatrudnienia w przedsiębiorstwie (...) początkowo ubezpieczony pracował jako pomocnik murarza, a następnie pracował jako monter - spawacz. Gdy uzyskał uprawnienia spawacza pracował na stanowisku monter – spawacz, wówczas wykonywał czynności monter i spawacza w zależności od potrzeb. Przedsiębiorstwo (...) zajmowało się budową pieców tunelowych i kominów żelbetowych wysokości 25 metrów. Zakład wykonywał usługi na rzecz Zespołu Elektrociepłowni w Ł.. Brygady zajmowały się też naprawą kotłów, wymianą poszczególnych elementów. Żeby wykonać te naprawy trzeba było postawić konstrukcje stalowe. Monterzy – spawacze pracowali na wysokości. Naprawiane były zewnętrzne części kotłów. Wnioskodawca pracował na konstrukcji stalowej, które były na wysokości do 30 m. Jako monter zakładał palniki na piecach, naprawiał też zewnętrzne elementy kotła. Zajmował się spawaniem elektrycznym i gazowym. Na spawanie gazowe wnioskodawca nie posiadał uprawnień. Do obowiązków ubezpieczonego należało montowanie, spawanie elementów pieców oraz kotłów. Na stropie kotła było od 40 do 50 stopni C. i bardzo duże zapylenie.

/ zeznania wnioskodawcy z dnia 11 września 2017 r. – 00:04:12 – 00:24:08 – płyta CD – k. 164 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami z dnia 19 grudnia 2016 r. – 00:03:04 – 00:33:39 – płyta CD – k. 100; zeznania świadka T. P. z dnia 19 grudnia 2016 r. – 00:41:25 – 00:49:50 – płyta CD – k. 100, książka spawacza – k. 105, zeznania świadka W. Ł. z dnia 19 grudnia 2016 r. – 00:59:17 – 01:14:34 – płyta CD – k. 100, zeznania świadka Z. W. z dnia 27 marca 2017 r. – 00:05:32 – 00:18:25 – płyta CD – k. 123, zeznania świadka L. W. z dnia 27 marca 2017 r. – 00:18:25 – 00:37:39 – płyta CD – k. 123; wnioski – k.152, 155, 157, 160, angaże – k.74-85, 87, 89, 92 -94/

Podczas zatrudnienia w (...) ubezpieczony pracował na budowach eksportowych w Bułgarii (2 razy) i na W. (1 raz). W dniu 11 stycznia 1984 roku ubezpieczony zawarł z zakładem pracy umowę o pracę nr (...), na mocy której został zatrudniony na okres od dnia 16 stycznia 1984 r. do dnia 31 grudnia 1984 r. w (...) na stanowisku pomocnika murarza. Aneks z dnia 14 grudnia 1984 r. do umowy o pracę nr (...) przedłużono czas trwania umowy do dnia 31 grudnia 1985 r. Powyższa umowa o pracę została rozwiązana w dniu 13 lipca 1985 r. W zawiadomieniu o zakończeniu prac na budowie eksportowej w (...) potwierdzono okres zatrudnienia M. S. od dnia 2 stycznia 1984 r. do dnia 13 lipca 1985 r. na stanowisku monter. W powyższym okresie zatrudnienia wnioskodawca wykonywał tożsame czynności co w okresie zatrudnienia w kraju.

/akta osobowe wnioskodawcy k.47 – umowa o pracę k.56, aneks k.60, pismo k.61, zawiadomienie k.62; zeznania wnioskodawcy z dnia 11 września 2017 r. – 00:04:12 – 00:24:08 – płyta CD – k. 164 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami z dnia 19 grudnia 2016 r. – 00:03:04 – 00:33:39 – płyta CD – k. 100/

W dniu 25 lipca 1987 roku ubezpieczony zawarł z zakładem pracy umowę o pracę nr (...), na mocy której został zatrudniony na okres od dnia 28 lipca 1987 r. do dnia 31 grudnia 1987 r. w (...) na stanowisku monter - spawacza. W zawiadomieniu o zakończeniu prac na budowie eksportowej w (...) potwierdzono okres zatrudnienia M. S. od dnia 28 lipca 1987 r. do dnia 31 grudnia 1987 r. na stanowisku monter – spawacza. W okresie zatrudnienia na stanowisku monter – spawacza wnioskodawca wykonywał tożsame czynności, co na tym stanowisku w kraju.

/akta osobowe wnioskodawcy k.47 – umowa o pracę k.26, zawiadomienie k.25; zeznania wnioskodawcy z dnia 11 września 2017 r. – 00:04:12 – 00:24:08 – płyta CD – k. 164 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami z dnia 19 grudnia 2016 r. – 00:03:04 – 00:33:39 – płyta CD – k. 100/

W dniu 27 lipca 1989 roku ubezpieczony zawarł z zakładem pracy umowę o pracę nr (...), na mocy której został zatrudniony na okres od dnia 28 lipca 1989 r. do dnia 15 grudnia 1989 r. w (...) na stanowisku obsługa technologiczna. Natomiast w dniu 2 stycznia 1990 roku ubezpieczony zawarł z zakładem pracy umowę o pracę nr (...), na mocy której został zatrudniony na okres od dnia 4 stycznia 1990 r. do dnia 31 lipca 1990 r. w R.W D. na stanowisku obsługa technologiczna. W karcie o zakończeniu prac na budowie eksportowej w D. potwierdzono okres zatrudnienia M. S. od dnia 28 lipca 1989 r. do dnia 4 maja 1990 r. na stanowisku obsługi technologicznej.

/akta osobowe wnioskodawcy k.47 – umowy o pracę k.13, 35, karta informacyjna k.33/

Ubezpieczony po powrocie z pracy za granicą przed powrotem do pracy w (...) korzystał z urlopów bezpłatnych: od dnia 1 stycznia 1988 r. do dnia 31 stycznia 1988 r., od dnia 7 maja 1990 r. do dnia 11 maja 1990 r.

/bezporne, a nadto: akta osobowe w kopercie – k. 47, pismo ZUS – k. 116/

Przedsiębiorstwo (...) w K. wystawiło wnioskodawcy świadectwo pracy w szczególnych warunkach w dniu 15 lipca 2002 r., wskazując, że M. S. był zatrudniony w w/w zakładzie pracy od 1 października 1978 r. do 31 grudnia 1990 r. i podczas tego zatrudnienia w okresach od 1 października 1978 r. do 31 grudnia 1987 r., od 1 lutego 1988 r. do 6 maja 1990 r. oraz od 12 maja 1990 r. do 31 października 1990 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym na stanowisku monter – spawacz wymienionym w wykazie A dziale XIV poz. 12

pkt 1 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty.

/świadczenie pracy w szczególnych warunkach – k. 22 akt ZUS, akta osobowe w kopercie – k. 47/

Ubezpieczony był zatrudniony w Zakładzie Budowlano – (...) Spółka z o.o. w G. w okresie od dnia 1 grudnia 1990 r. do dnia

31 grudnia 1992 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter - spawacza.

/świadczenie pracy – k. 25 akt ZUS, akta osobowe w kopercie – k. 78/

Zakład (...) zajmował się remontami kotłów w elektrociepłowniach. Były to kotły parowe i wodne. W (...) ubezpieczony pracował jako monter i spawacz, wykonywał czynności tożsame z czynnościami wykonywanymi w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...). Zajmował się remontami kotłów. Pracował po 10 godzin dziennie.

/ zeznania wnioskodawcy z dnia 11 września 2017 r. – 00:04:12 – 00:24:08 – płyta CD – k. 164 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami z dnia 19 grudnia 2016 r. – 00:03:04 – 00:33:39 – płyta CD – k. 100; zeznania świadka L. W. z dnia 27 marca 2017 r. – 00:18:25 – 00:37:39 – płyta CD – k. 123/

W/w zakład pracy (...) wystawił ubezpieczonemu świadectwo pracy w szczególnych warunkach w dniu 31 grudnia 1992 roku i wskazał, że podczas całego okresu zatrudnienia tj. od 1 grudnia 1990 r. do 31 grudnia 1992 r. M. S. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy remontach i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych na stanowisku monter – spawacza wymienionym w wykazie A, w dziale nr XIV poz. 12 pkt 2 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 Zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki nr 17 z dnia 12 sierpnia 1983 r. w sprawie prac zaliczonych do pierwszej kategorii zatrudnienia.

/zaświadczenie wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia – k. 26 akt ZUS, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach w aktach osobowych w kopercie – k. 78/

Podczas zatrudnienia w zakładzie pracy (...) ubezpieczony przebywał na zwolnieniach lekarskich w okresach od: 19 lutego 1992 r. do 27 lutego 1992 r., od 20 maja 1992 r. do 30 maja 1992 r., od 24 lipca 1992 r. do 28 lipca 1992 r., od 22 grudnia 1992 r. do

31 grudnia 1992 r.

/karta zasiłkowa w aktach osobowych w kopercie – k. 78/

Wnioskodawca w okresie od dnia 1 marca 1994 r. do dnia 30 września 1999 r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter – spawacz w Przedsiębiorstwie (...). Podczas zatrudnienia M. S. był niezdolny do pracy i otrzymywał wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy w okresach: od 10 maja 1994 r. do 8 czerwca 1994 r., od 23 września 1994 r. do 28 lutego

1995 r., od 2 października 1995 r. do 27 marca 1996 r., od 15 listopada 1996 r. do 31 marca 1997 r., od 28 listopada 1997 r. do 31 marca 1998 r., od 7 lipca 1998 r. do 2 kwietnia 1999 r., od 13 maja 1999 r. do 18 maja 1999 r., od 1 lipca 1999 r. do 28 lipca 1999 r. od 6 września 1999 r. do 30 września 1999 r.

/świadczenie pracy – k. 28 akt ZUS, k. 152/

Podczas zatrudnienia w (...) wnioskodawca był zatrudniony jako monter – spawacz. Pracował na EC-4 przy remontach kotłów, dodatkowo stawiał elektrofiltry z konstrukcji stalowych. Spawał konstrukcje stalowe. Pracował powyżej 8 godzin dziennie, zdarzało się, że pracował po 16 godzin. Wykonywał czynności tożsame z czynnościami wykonywanymi w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...).

/ zeznania wnioskodawcy z dnia 11 września 2017 r. – 00:04:12 – 00:24:08 – płyta CD – k. 164 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami z dnia 19 grudnia 2016 r. – 00:03:04 – 00:33:39 – płyta CD – k. 100; zeznania świadka T. P. z dnia 19 grudnia 2016 r. – 00:41:25 – 00:49:50 – płyta CD – k. 100, zeznania świadka Z. S. z dnia 19 grudnia 2016 r. – 01:14:34 – 01:24:12 – płyta CD – k. 100, zeznania świadka Z. W. z dnia 27 marca 2017 r. – 00:05:32 – 00:18:25 – płyta CD – k. 123/

Wnioskodawca udokumentował w sposób bezsporny ogólny staż pracy w wymiarze 23 lata, 3 miesiące i 15 dni, w tym 16 lat, 5 miesięcy i 21 dni okresów składkowych, 2 lata, 2 miesiące i 19 dni okresów nieskładkowych oraz 4 lata, 7 miesięcy i 5 dni okresów uzupełniających – rola.

/bezsporne, a nadto decyzja ZUS – k.81 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów zarówno w postaci dokumentów, jak i osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań wnioskodawcy w przeważającej części oraz świadków T. P., M. F., W. Ł., Z. S., Z. W. i L. W.. Sąd dał wiarę zeznaniom wnioskodawcy oraz świadków, co do charakteru wykonywanych czynności przez skarżącego w spornych okresach zatrudnienia podczas wykonywania obowiązków w kraju. Zgromadzone dokumenty, zeznania wnioskodawcy w tym zakresie oraz zeznania świadków nie budzą wątpliwości, co do ich wiarygodności, znajdują potwierdzenie w załączonej dokumentacji osobowej, uzupełniają się wzajemnie i stanowią tym samym wiarygodne źródło dowodowe. Natomiast Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawcy, że w okresie pracy za granicą: oraz od dnia 28 lipca 1989 r. do dnia 4 maja 1990 r. w (...) wykonywał tożsame prace i czynności co w kraju, tj. obowiązki montera – spawacza, gdyż inne okoliczności wynikają z załączonych do akt osobowych dokumentów. Ubezpieczony zawarł z zakładem pracy umowy o pracę w dniach: 27 lipca 1989 roku i 2 stycznia 1990 r. na mocy których został zatrudniony na okres od dnia 28 lipca 1989 r. do dnia 15 grudnia 1989 r. i od dnia 4 stycznia 1990 r. do dnia 31 lipca 1990 r. w (...) na stanowisku obsługa technologiczna. Takie stanowisko zostało także wskazane w karcie zakończenia prac na budowie eksportowej w D.. Zeznania wnioskodawcy co do wykonywania obowiązków montera - spawacza nie zasługują zatem na wiarę, wobec ich ewidentnej sprzeczności z treścią dokumentów zawartych w aktach osobowych. Wnioskodawca nie potwierdził także swoich twierdzeń w tej części innymi środkami dowodowymi, chociażby zeznaniami świadków. Zgłoszeni przez ubezpieczonego świadkowie nie pracowali razem z nim na budowach eksportowych w spornych okresach, a ich zeznania, że w trakcie pracy na takich budowach wykonywało się zwykle tożsame czynności co w kraju, jest zbyt ogólne i nie może stanowić podstawy ustaleń faktycznych Sądu, wobec także ich ewidentnej sprzeczności z treścią zawartych umów o pracę.

Sąd nie dał także wiary zeznaniom wnioskodawcy, że prace na stanowisku montera – spawacza podjął w (...) już po trzech miesiącach zatrudnienia. Wnioskodawca uprawnienia spawalnicze uzyskał dopiero w marcu 1979 roku (książeczkę spawacza wydano w lipcu 1979 roku), natomiast pierwsza informacja o powierzeniu o mu obowiązków montera – spawacza dotyczy okresu od dnia 1 lipca 1980 roku.

Sąd pominął także dowód z opinii biegłego specjalisty BHP Ł. J., uznając, że jest on nieprzydatny w sprawie. Biegły powtórzył jedynie informacje zawarte w świadectwach pracy i świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach – przyporządkowując wskazane tam stanowiska pracy do poszczególnych pozycji i działów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Ostatecznie Sąd uznał, że zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych wnioskodawcy oraz jego zeznań i zeznań świadków pozwolił na ustalenie charakteru pracy wnioskodawcy wykonywanej przez niego w poszczególnych etapach zatrudnienia. Powyższe pozwoliło z kolei na poczynienie miarodajnych ustaleń w jakich okresach odwołujący się świadczył pracę w szczególnych warunkach określoną w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Po ustaleniu rodzaju pracy świadczonej przez wnioskodawcę, Sąd samodzielnie dokonuje bowiem oceny tego, czy wykonywana przez niego praca może być uznawana jako ta wskazana w przywołanym powyżej rozporządzeniu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1383 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku (vide art. 196 ustawy) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz,
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn).

Jak dalej stanowi ust. 2 powołanego przepisu, emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 3 i 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 ze zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust. 1 wskazanego rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1997 r. II UKN 417/97 – (...) i US (...) i wyrok Sądu Najwyższego z 15 listopada 2000 r. II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)).

Stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy.

W rozpoznawanej sprawie nie było wątpliwości, że wnioskodawca spełnia ustawowe przesłanki co do wieku, ponieważ ukończył 60 lat w dniu (...). Nie jest również członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Organ rentowy zakwestionował natomiast wymagany na dzień 1 stycznia 1999 roku okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat oraz 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu, takie stanowisko nie znajduje oparcia w obowiązujących w tym zakresie przepisach ani w stanie faktycznym sprawy.

Odnosząc się do wymaganego na dzień 1 stycznia 1999 roku okresu składkowego i nieskładkowego w wymiarze 25 lat wskazać należy, że organ rentowy nie uznał wnioskodawcy okresu urlopów bezpłatnych od dnia 1 stycznia 1988 r. do dnia 31 stycznia 1988 r., od dnia

7 maja 1990 r. do dnia 11 maja 1990 r. oraz okresów, które nie zostały wystarczająco udokumentowane, tj. od dnia 16 stycznia 1984 r. do dnia 13 lipca 1985 r., od 28 lipca 1987 r. do dnia 31 grudnia 1987 r., od dnia 28 lipca 1989 r. do dnia 4 maja 1990 r. – jako okresy zatrudnienia na budowach eksportowych (okresy w trakcie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...)). Ponadto nie uznano okresu pracy od dnia 15 listopada 1991 r. do dnia 31 grudnia 1992 r. (okres w trakcie zatrudnienia w Zakładzie Budowlano – (...)) z uwagi na niepełną dokumentację – brak informacji o okresach nieskładkowych.

Podkreślenia wymaga, że definicję okresów składkowych i nieskładkowych zawierają przepisy art. 6 i 7 ustawy emerytalnej. Do okresów składkowych - na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 a tej ustawy - zalicza się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. okresy zatrudnienia po ukończeniu 15 roku życia na obszarze Państwa Polskiego, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, jeżeli w tych okresach pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego: chorobowy, macierzyński lub opiekuńczy albo rentę chorobową.

Jednocześnie wskazać należy, że dla uznania okresu zatrudnienia wykonywanego przed wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za okres składkowy w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 2 i art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. a tej ustawy nie jest wymagane wykazanie przez osobę ubiegającą się o emeryturę lub rentę faktu opłacenia przez pracodawcę składek na pracownicze ubezpieczenie społeczne. Zgodnie z § 21 i 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia są pisemne zaświadczenia zakładu pracy o zatrudnieniu, a także zeznania świadków. Nie ma tu mowy o obowiązku przedkładania dowodów stwierdzających zgłoszenie do ubezpieczenia i opłacanie składek. Zapisy w ewidencji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zgłoszeniu lub braku zgłoszenia do ubezpieczenia pracownika przez pracodawcę mającego taki obowiązek mogą być brane pod uwagę przy ocenie wiarygodności dokumentu lub innego dowodu stwierdzającego zatrudnienie. Jeżeli fakt pozostawania w zatrudnieniu został udowodniony, okres tego zatrudnienia jest okresem składkowym nawet w przypadku, gdy pracodawca nie zgłosił pracownika do ubezpieczenia (por. wyrok SN z dnia 6 kwietnia 2007 r., II UK 185/06, OSNAPiUS 2008 nr 9-10, poz. 143).

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego za całkowicie nietrafne należy uznać stanowisko ZUS co do niezaliczenia wnioskodawcy do ogólnego stażu pracy okresów wykonywania zatrudnienia na budowach eksportowych wynikających z zawartych z pracodawcą umów o pracę za granicą, znajdujących się w oryginałach w aktach osobowych skarżącego z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...).

W dniu 11 stycznia 1984 roku ubezpieczony zawarł z zakładem pracy umowę o pracę nr (...), na mocy której został zatrudniony na okres od dnia 16 stycznia 1984 r. do dnia 31 grudnia 1984 r. w (...) na stanowisku pomocnika murarza. Aneksiem z dnia 14 grudnia 1984 r. do umowy o pracę nr (...) przedłużono czas trwania umowy do dnia 31 grudnia 1985 r. Powyższa umowa o pracę została rozwiązana w dniu 13 lipca 1985 r. W zawiadomieniu o zakończeniu prac na budowie eksportowej w (...) potwierdzono natomiast okres zatrudnienia M. S. od dnia 2 stycznia 1984 r. do dnia 13 lipca 1985 r. na stanowisku montera, przy czym w ocenie Sądu błędnie jedynie wskazano początkową datę zatrudnienia na budowie eksportowej – 2 stycznia 1984 r., zamiast 16 stycznia 1984 r. – podanej w umowie z dnia 11 stycznia 1984 r.

W dniu 25 lipca 1987 roku ubezpieczony zawarł z zakładem pracy kolejną umowę o pracę nr (...), na mocy której został zatrudniony na okres od dnia 28 lipca 1987 r. do dnia

31 grudnia 1987 r. w (...) na stanowisku monter - spawacza. W zawiadomieniu o zakończeniu prac na budowie eksportowej w (...) ponownie potwierdzono okres zatrudnienia M. S. od dnia 28 lipca 1987 r. do dnia 31 grudnia 1987 r. na stanowisku monter – spawacza.

W dniu 27 lipca 1989 roku ubezpieczony zawarł zaś z zakładem pracy umowę o pracę nr (...), na mocy której został zatrudniony na okres od dnia 28 lipca 1989 r. do dnia 15 grudnia 1989 r. w (...) na stanowisku obsługa technologiczna. Natomiast w dniu 2 stycznia 1990 roku ubezpieczony zawarł z zakładem pracy umowę o pracę nr (...), na mocy której został zatrudniony na okres od dnia 4 stycznia 1990 r. do dnia 31 lipca 1990 r. w R.W D. na stanowisku obsługa technologiczna. W karcie o zakończeniu prac na budowie eksportowej w D. potwierdzono okres zatrudnienia M. S. od dnia 28 lipca 1989 r. do dnia 4 maja 1990 r. na stanowisku obsługi technologicznej.

W tym miejscu należy odwołać się do regulacji zawartych w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (jednolity tekst: Dz.U. z 1990 r. Nr 44, poz. 259 ze zm.). Mianowicie przepis § 3 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że macierzysty zakład pracy udziela pracownikowi urlopu bezpłatnego na okres skierowania do pracy za granicą. W ustępie 3 postanawia z kolei, że okres urlopu bezpłatnego, o którym mowa w ust. 1, a także przypadający bezpośrednio po zakończeniu tego urlopu okres niezdolności do pracy z powodu choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną - wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, jeżeli pracownik podejmie zatrudnienie w macierzystym zakładzie pracy w terminie określonym w ust. 4.

Z cytowanego wyżej przepisu wynika zatem, że do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze wlicza się okres urlopu bezpłatnego na okres skierowania do pracy za granicą oraz okres niezdolności do pracy przypadający bezpośrednio po zakończeniu tego urlopu.

Wskazane wyżej dokumenty zawarte w aktach osobowych wnioskodawcy, a także świadectwo pracy z dnia 31 października 1990 r. potwierdzają niewątpliwie okresy zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) na budowach eksportowych: od dnia 16 stycznia 1984 r. do dnia 13 lipca 1985 r., od 28 lipca 1987 r. do dnia 31 grudnia 1987 r., od dnia 28 lipca 1989 r. do dnia 4 maja 1990 r., a co za tym idzie podlegają one zaliczeniu do okresu pracy odwołującego.

W ocenie Sądu Okręgowego do ogólnego stażu pracy należy także zaliczyć okres zatrudnienia w Zakładzie Budowlano – (...) od dnia 15 listopada 1991 r. do dnia 31 grudnia 1992 r. Organ rentowy uwzględnił okres pracy w tym zakładzie jedynie od dnia 1 grudnia 1990 r. do dnia 14 listopada 1991 r. wskazując, że pozostały okres podany w świadectwie pracy nie podlega zaliczeniu z uwagi na brak informacji o okresach nieskładkowych.

Stanowisko organu rentowego i w tym zakresie należy uznać za nieuzasadnione, gdyż przedłożona przez wnioskodawcę dokumentacja z tego okresu zatrudnienia w postaci świadectwa pracy, jak i nadesłane w toku niniejszego postępowania akta osobowe wnioskodawcy za ten okres, niewątpliwie potwierdzają, że był on zatrudniony w powyższym zakładzie w okresie od dnia 1 grudnia 1990 roku do dnia 31 grudnia 1992 roku w pełnym wymiarze czasu pracy. Natomiast w okresach: od 19 lutego 1992 r. do 27 lutego 1992 r., od 20 maja 1992 r. do 30 maja 1992 r., od 24 lipca 1992 r. do 28 lipca 1992 r., od 22 grudnia 1992 r. do 31 grudnia 1992 r. przebywał na zwolnieniach lekarskich.

Nie podlegają zaś zaliczeniu do ogólnego stażu pracy okresy urlopu bezpłatnego od dnia 1 stycznia 1988 r. do dnia 31 stycznia 1988 r., od dnia 7 maja 1990 r. do dnia 11 maja 1990 r., tj. okresy powrotów z zagranicy po zakończeniu pracy na budowie (usłudze) eksportowej.

Okres powrotu z zagranicy po zakończeniu pracy na budowie (usłudze) eksportowej nie jest bowiem okresem ubezpieczenia ani też okresem zatrudnienia za granicą, lecz jest objęty okresem urlopu bezpłatnego udzielonego przez

zakład macierzysty na okres skierowania do pracy za granicą, który kończył się wraz z podjęciem przez pracownika zatrudnienia w zakładzie macierzystym (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 kwietnia 2017 r. III AUa 424/17, niepubl.). Bez znaczenia przy tym jest okoliczność, że pracodawca ubezpieczonego był jednocześnie jednostką kierującą do pracy za granicę i zakładem macierzystym. Powyższe stanowisko potwierdza przepis § 14 powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą; który stanowił, że w razie wyjazdu za granicę i powrotu z zagranicy w związku z rozpoczęciem lub zakończeniem pracy na budowie eksportowej pracownikowi nie przysługiwało wynagrodzenie lecz bezpłatny bilet, zwrot kosztów przejazdu lub diety czy też zwrot kosztów noclegu wg zasad obowiązujących przy podróżach za granicę. Okres powrotu do kraju po zakończeniu pracy nie może zostać uznany za podróż służbową w rozumieniu art. 77 § 1 Kodeksu pracy, gdyż nie spełnia kryteriów podróży służbowej. Okres taki jest zatem okresem urlopu bezpłatnego tak samo jak okresy udzielonych pracownikowi tzw. urlopów dewizowych z tytułu udzielonych w czasie zatrudnienia za granicą dni wolnych od pracy zgodnie z poglądem orzeczniczym wyrażonym w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III UZP 1/13 (OSNP 2013 r. Nr 21-22, poz. 255) i jako taki nie stanowi okresu składkowego.

Uwzględniając jednak pozostałe pominięte przez organ rentowy okresy: od dnia 16 stycznia 1984 r. do dnia 13 lipca 1985 r., od 28 lipca 1987 r. do dnia 31 grudnia 1987 r., od dnia 28 lipca 1989 r. do dnia 4 maja 1990 r. oraz od dnia 15 listopada 1991 r. do dnia 31 grudnia 1992 r., uznać należy, że odwołujący wykazał, iż legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999 r. 25 – letnim ogólnym stażem pracy.

W ocenie Sądu Okręgowego skarżący udowodnił także, że legitymuje się 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Regulacja § 2 Rozporządzenia, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed Sądem. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach Sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. sygn. III UZP 5/85 – LEX 14635, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84 – LEX 14625).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na okoliczność pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w szczególnych warunkach dopuścił dowód z zeznań świadków i z przesłuchania wnioskodawcy oraz przeprowadził dowód z dokumentacji osobowej ze spornych okresów zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...), w Zakładzie Budowlano - (...), w Przedsiębiorstwie (...) oraz w (...) Przedsiębiorstwie (...) w R..

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wnioskodawca w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) od dnia 1 lipca 1980 roku do końca okresu zatrudnienia (z wyłączeniem okresu zatrudnienia na budowie eksportowej: od dnia 28 lipca 1989 r. do dnia 4 maja 1990 r. oraz okresów urlopu bezpłatnego od dnia 1 stycznia 1988 r. do dnia 31 stycznia 1988 r., od dnia 7 maja 1990 r. do dnia 11 maja 1990 r.) wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę montera – spawacza. Wskazać należy, że pracę na tym stanowisku wnioskodawca nie wykonał od początku zatrudnienia w tym przedsiębiorstwie, bowiem w umowie o pracę z dnia 1 października 1978 r. wskazano, że wnioskodawca został zatrudniony na stanowisku pomocnika murarza. Dopiero dniu 1 marca 1979 r. M. S. uzyskał uprawnienia do spawania elektrycznego. W ocenie Sądu prawidłowym jest przyjęcie, że wnioskodawca wykonywał pracę na stanowisku montera – spawacza od dnia 1 lipca 1980 roku, gdyż we wniosku o zmianę stanowiska pracy wskazano, że pracodawca wyraża zgodę na zmianę dotychczasowego uposażenia i warunków od dnia 1 lipca 1980 roku - z kwoty 11,50 zł na stanowisku pomocnika montera – na kwotę 12,00 zł na stanowisku montera – spawacza. We wniosku wskazano między innymi, że wnioskodawca uzyskał uprawnienia spawalnicze. Stanowisko spawacza – montera oraz spawacza wskazywano już w kolejnych angażach, czy wnioskach o zmianę dotychczasowego uposażenia odwołującego.

Przedsiębiorstwo (...) zajmowało się budową pieców tunelowych i kominów żelbetowych wysokości 25 metrów. Zakład wykonywał usługi na rzecz Zespołu Elektrociepłowni w Ł.. Brygady zajmowały się też naprawą kotłów, wymianą poszczególnych elementów. Żeby wykonać te naprawy trzeba było postawić konstrukcje stalowe. Monterzy – spawacze pracowali na wysokości. Naprawiane były zewnętrzne części kotłów. Wnioskodawca pracował na konstrukcji stalowej, które były na wysokości do 30 m. Jako monter zakładał palniki na piecach, naprawiał też zewnętrzne elementy kotła. Zajmował się spawaniem elektrycznym i gazowym. Na spawanie gazowe wnioskodawca nie posiadał uprawnień. Do obowiązków ubezpieczonego należało montowanie, spawanie elementów pieców oraz kotłów.

W ocenie Sądu pracę wnioskodawcy należało rozpatrywać w płaszczyźnie regulacji art. 32 ust. 2 i 4 ustawy emerytalnej w związku z pkt 25 działu XIV „Prace różne”, wykazu A będącego załącznikiem do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. – „bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie” w związku z działem II „W energetyce” - prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych w związku z pkt 12 działu XIV „Prace różne”, wykazu A będącego załącznikiem do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. - prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym.

Zgodnie z bowiem treścią art. 32 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej ubezpieczonym (...) będącymi pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w niższym niż powszechny wiek emerytalny, a za zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2 cyt. ustawy). W myśl art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Do takich należy zaliczyć rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8, poz. 43 ze zm.), a nadto na podstawie § 19 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia z 1983r., także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 maja 1979 r. w sprawie pierwszej kategorii zatrudnienia (Dz. U. z 1979r., Nr 13, poz. 86, ze zm.). Należy podkreślić, że interpretacja zapisów wykazu do ww. rozporządzeń jest dokonywana w kontekście normy art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej wyraźnie wskazującej, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach można uznać tylko:

1. pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia,
2. pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznym stopniu uciążliwości,
3. pracowników zatrudnionych przy pracach wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Specyfika poszczególnych gałęzi przemysłu determinuje bowiem charakter świadczonych w nich prac i warunki, w jakich są one wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia. Przyporządkowanie danego rodzaju pracy do określonej branży ma istotne znaczenie dla jej kwalifikacji, jako pracy w szczególnych warunkach. Konieczny jest bezpośredni związek wykonywanej pracy z procesem technologicznym właściwym dla danego działu gospodarki (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2009 r., I UK 20/09, z dnia 16 czerwca 2009 r., sygn. I UK 24/09, z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 21/10, z dnia 14 marca 2013 r., I UK 547/12, OSNP 2014, Nr 1, poz. 11, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 6 marca 2013r., sygn. III AUa 787/12). O zakwalifikowaniu danej pracy do wykonywanej w szczególnych warunkach decyduje narażenie danego stanowiska na czynniki szkodliwe wynikające ze specyfiki danego działu przemysłu, procesów technologicznych. Tylko bowiem takie czynności pracownicze, które są wykonywane w warunkach bezpośrednio narażających na szkodliwe dla zdrowia czynniki, przy znaczącym stopniu uciążliwości owych czynników oraz wymagania wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne i otoczenia, kwalifikowane są jako wykonywane w szczególnych warunkach (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 25 listopada 2014 r., sygn. III AUa 224/14, LEX nr 1649274). Nie chodzi tu tylko o pracę w związku z zatrudnieniem w zakładzie pracy należącym do określonej gałęzi przemysłu,

ale również o pracę pracowników z innego działu przemysłu, lecz wykonywaną w takim samym stopniu narażenia na ekspozycję czynników szkodliwych. Skoro pracownik w ramach swoich obowiązków stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jest narażony na działanie tych samych czynników, na które narażeni byli pracownicy innego działu przemysłu, w ramach którego to działu takie same prace zaliczane są do pracy w szczególnych warunkach, to zróżnicowanie tych stanowisk pracy musiałoby być uznane za naruszające zasadę równości w zakresie uprawnień do ubezpieczenia społecznego pracowników wykonujących taką samą pracę (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2016 r., I UK 144/15).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że zgromadzony materiał dowodowy bezsprzecznie wskazuje, że prace wykonywane przez ubezpieczonego były związane z typowymi warunkami właściwymi dla procesu technologicznego zakładów pracy należących do branży energetycznej, wynikającymi z wytwarzania i przesyłania energii cieplnej, przy pracach zatem o znacznej szkodliwości dla zdrowia i o znacznym stopniu uciążliwości, m.in. w związku z wysokimi temperaturami (dział II - W energetyce). Nie ulega zatem wątpliwości, że ubezpieczony pracował na rzecz branży energetycznej (elektrociepłowniczej) na oddziałach w ruchu, stale i w bezpośrednim narażeniu na działania szkodliwych warunków, tj. o jakich mowa w art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej. Niezależnie od powyższej konstatacji, należy podnieść, że materiał dowodowy potwierdza, iż ubezpieczony w spornym okresie wykonywał pracę w warunkach dodatkowo narażających jego zdrowie na szkodliwe oddziaływanie, gdyż pracował w oparach i pyłach wytwarzanych podczas czyszczenia i spawania. Reasumując, ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że ubezpieczony pracował przy bieżącej konserwacji urządzeń na oddziałach znajdujących się w ruchu w elektrociepłowniach i wykonywał prace, które ze względu na ich znaczny stopień uciążliwości lub znaczną szkodliwość dla zdrowia wiązały się z szybszą utratą zdolności do zarobkowania, ewentualnie wymagały wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Z powyższych względów do okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych należy zaliczyć ubezpieczonemu także okres pracy na budowach eksportowych w (...) od dnia 16 stycznia 1984 r. do dnia 13 lipca 1985 r. oraz od dnia 28 lipca 1987 r. do dnia 31 grudnia 1987 r. na stanowisku monter – spawacza, na którym wykonywał w tym okresie tożsame czynności co w kraju. Odnosząc się do pierwszego okresu zatrudnienia na budowie eksportowej, podnieść należy, że wprawdzie w umowie o pracę z dnia 11 stycznia 1984 roku podano, że ubezpieczony został zatrudniony na okres od dnia

16 stycznia 1984 r. do dnia 31 grudnia 1984 r. w (...) na stanowisku pomocnika murarza, jednakże już w zawiadomieniu o zakończeniu prac na budowie eksportowej w (...) potwierdzono okres zatrudnienia M. S. od dnia 2 stycznia 1984 r. do dnia 13 lipca 1985 r. na stanowisku monter. Mając zatem na uwadze zeznania wnioskodawcy, że w okresach pracy na budowach eksportowych w (...) wykonywał tożsame czynności, co na tym stanowisku w kraju, uznać należy – biorąc pod uwagę, że posiadał już wtedy uprawnienia spawalnicze, że skarżący pracował na stanowisku monter, co nierozdzielnie wiązało się także z wykonywaniem czynności spawalniczych.

Okresy te także należy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach, co jasno wynika z uzasadnienia orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2012 r. w sprawie III UK 99/11 (Lex nr 1227193), w którym Sąd Najwyższy podniósł między innymi, że rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (jednolity tekst: Dz.U. z 1990 r. Nr 44, poz. 259 ze zm., dalej jako rozporządzenie) ukształtowało status prawny pracownika skierowanego do pracy za granicą i na ten czas korzystającego z urlopu bezpłatnego u macierzystego pracodawcy w sposób odmienny od uregulowań Kodeksu pracy. Próba wyjaśnienia rzeczywistości prawnej ukształtowanej przepisami powołanego rozporządzenia i kwalifikowania powyższych okresów (jako rzutu na staż pracy uprawniający do emerytury) z punktu widzenia kodeksowej regulacji dotyczącej urlopów bezpłatnych musi budzić zastrzeżenia, zwłaszcza jeżeli zarówno w ramach stosunku pracy z macierzystym pracodawcą, jak i stosunku pracy z jednostką kierującą, pracownik świadczył pracę w szczególnych warunkach. Sąd Najwyższy podkreślił, że w przeciwieństwie do "zwykłego" urlopu bezpłatnego, w trakcie którego pracownik nie wykonując pracy nie nabywa prawa i nie pobiera żadnych świadczeń pracowniczych, w tym przypadku - mimo

formalnego zawieszenia stosunku pracy z macierzystym pracodawcą i nieistnienia już stosunku pracy z jednostką kierującą - świadczenia takie przysługiwały.

W ocenie Sądu do stażu pracy w warunkach szczególnych należy uwzględnić wnioskodawcy – z wyżej wymienionych powodów także pozostałe okresy zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter – spawacza, tj. w Zakładzie Budowlano – (...) Spółka z o.o. w G. w okresie od dnia 1 grudnia 1990 r. do dnia 31 grudnia 1992 r. oraz w Przedsiębiorstwie (...) w okresie od dnia 1 marca 1994 r. do dnia 31 grudnia 1998 r.

Zakład (...) zajmował się remontami kotłów w elektrociepłowniach. Były kotły parowe i wodne. W (...) ubezpieczony pracował jako monter – spawacz i zajmował się remontami kotłów. Podczas zatrudnienia w (...) wnioskodawca był zatrudniony jako monter – spawacz. Pracował na EC-4 przy remontach kotłów, dodatkowo stawiał elektrofiltry z konstrukcji stalowych. Spawał konstrukcje stalowe. W powyższych okresach zatrudnienia wykonywał czynności tożsame z czynnościami wykonywanymi w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...).

Zaliczeniu do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach, podlegają także okresy niewykonywania pracy przypadające po dniu 14 listopada 1991 roku, za które skarżący otrzymał wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby.

Podczas zatrudnienia w zakładzie pracy (...) ubezpieczony przebywał bowiem na zwolnieniach lekarskich w okresach od: 19 lutego 1992 r. do 27 lutego 1992 r., od 20 maja 1992 r. do 30 maja 1992 r., od 24 lipca 1992 r. do 28 lipca 1992 r., od 22 grudnia 1992 r. do

31 grudnia 1992 r. Natomiast podczas zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) był niezdolny do pracy i otrzymywał wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy w okresach: od 10 maja 1994 r. do 8 czerwca 1994 r., od 23 września 1994 r. do 28 lutego 1995 r., od 2 października 1995 r. do 27 marca 1996 r., od 15 listopada 1996 r. do 31 marca 1997 r., od 28 listopada 1997 r. do 31 marca 1998 r., od 7 lipca 1998 r. do 2 kwietnia 1999 r., od 13 maja 1999 r. do 18 maja 1999 r., od 1 lipca 1999 r. do 28 lipca 1999 r. od 6 września 1999 r. do 31 grudnia 1998 r.

Odnosząc się do wskazanej wyżej okoliczności dotyczącej sposobu wyliczania okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych w okresach niezdolności do pracy z powodu choroby, należy wskazać, iż ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach (Dz. U. Nr 121, poz. 1264), która weszła w życie w dniu 1 lipca 2004 roku, do artykułu 32 dodano ustęp 1a. Zgodnie z pkt 1 tego przepisu przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 roku wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Mając na względzie fakt, iż art. 32 ust. 1a pkt 1 wprowadza odmienną zasadę ustalania okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, która nie jest i nie była wcześniej wskazana w treści art. 184 cytowanej ustawy, zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy ma ustalenie wzajemnej relacji pomiędzy wskazanymi przepisami, a w szczególności relacji pomiędzy funkcjonowaniem zasady *lex posteriori derogat priori* w obliczu zasady ochrony praw nabytych.

O ile skutki wprowadzenia przepisu art. 32 ust 1a ustawy są oczywiste dla stosunków powstałych po dniu 1 lipca 2004 roku, jak również stosunków zakończonych przyznaniem prawa do wcześniejszej emerytury przed tym dniem, o tyle wprowadzenie wskazanego przepisu budzi poważne wątpliwości w zakresie zasad obliczania okresów pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w pozostałych przypadkach, a więc dla pracowników, którzy albo spełnili warunki wskazane w art. 184 ustawy emerytalnej dopiero po dniu 1 lipca 2004 roku albo dla pracowników, którzy wprawdzie spełnili warunki z art. 184 ustawy przed dniem 1 lipca 2004 roku, ale nie osiągnęli przed tą datą wymaganego wieku emerytalnego.

Doniosłość problemu nie uszła uwadze Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia

8 lutego 2007 roku (II UZP 14/2006, opubl. w OSNP 2007/13-14 poz. 199) uznał art. 184 ustawy o emeryturach i rentach za samoistną podstawę prawa do emerytury bez względu na chwilę osiągnięcia wieku emerytalnego (zob. też

wyrok Sądu Najwyższego z 18 lipca 2007 r., I UK 62/2007, opubl. w OSNP 2008/17-18, poz. 269). W uchwale tej Sąd Najwyższy wskazał, iż art. 184 ustawy o emeryturach i rentach winien znaleźć zastosowanie do tych ubezpieczonych, którzy w dniu 1 stycznia 1999 roku osiągnęli pełny staż ubezpieczeniowy, w tym wymagany okres pracy w szczególnych warunkach, lecz nie osiągnęli wieku emerytalnego. Z kolei art. 32 ust. 1a ustawy znajduje zastosowanie do tych ubezpieczonych, którzy chociażby jeden z tych okresów osiągnęli po wejściu w życie ustawy, nie później niż do dnia 31 grudnia 2007 roku. W orzeczeniu tym wskazano również, że ubezpieczeni, do których ma zastosowanie art. 184 ustawy, mogą realizować prawo do emerytury na „starych” zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego, nawet jeśli wiek ten osiągną po dniu 31 grudnia 2007 roku. W uzasadnieniu powyższych tez Sąd Najwyższy wskazał, że w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach stworzono w istocie odrębną kategorię ubezpieczonych, co znajduje potwierdzenie w art. 24 ustawy, w którym ubezpieczeni urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 roku, zatrudnieni w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zostali wyłączeni z regulacji emerytur pomostowych.

Należy w tym miejscu zauważyć, iż do chwili wejścia w życie przepisu art. 32 ust. 1a ustawy emerytalnej, okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze obejmował zarówno okresy składkowe jak i nieskładkowe, jeśli mieściły się one w okresie wykonywania pracy zgodnie z umową o pracę. Stanowisko takie potwierdził m. in. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 listopada 2003 roku (sygn. akt III UZP 10/03, opubl. w OSNP 2004/5, poz. 87), wskazując, że do okresu pracy w szczególnych warunkach wlicza się okresy zasiłku chorobowego w czasie trwania stosunku pracy przypadające od dnia wejścia w życie ustawy o rewaloryzacji rent i emerytur (t.j. po dniu 14 listopada 1991 roku).

Wskazane orzecznictwo prowadzi zatem do wniosku, iż treść art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy emerytalnej znajduje zastosowanie do osób, które przed dniem 1 lipca 2004 roku nie spełniły wszystkich warunków nabycia prawa do wcześniejszej emerytury. W piśmiennictwie przekonująco jednak podnosi się, że poprzez sformułowanie „wszystkie warunki” rozumieć należy warunki wskazane w treści art. 184 ustawy emerytalnej. Nie obejmuje ono zatem warunku osiągnięcia przez ubezpieczonego przed dniem 1 lipca 2004 roku wieku emerytalnego przewidzianego w art. 32 i 46 ustawy emerytalnej, gdyż byłoby to zbyt daleko idące i pomijałoby ochronę prawa tymczasowego, ukierunkowanego na przyszłe świadczenia (por. głosę K. Stopki do wyroku Sądu Najwyższego z 17 września 2007 r., III UK 51/2007, opubl. w OSP 2009/10, poz. 111, str. 779).

Innymi słowy, mężczyźni, którzy w dniu wejścia w życie ustawy emerytalnej wypełnili warunki stażu szczególnego (15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze) oraz stażu ogólnego (co najmniej 25 lat okresu składkowego i nieskładkowego) nabywają prawo do wcześniejszej emerytury w oparciu o art. 184 ustawy emerytalnej i to nawet w sytuacji, gdy wiek emerytalny osiągnęli już po dniu 1 lipca 2004 roku. Art. 32 ust 1a ustawy nie znajdzie zatem do takich osób zastosowania.

Jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 kwietnia 2010 roku (II UK 313/2009, opubl. w OSNP 2011/19-20, poz. 260), w art. 184 ustawy emerytalnej ustawodawca utrwalił sytuację osób, które w dniu wejścia w życie ustawy wypełniły warunki wskazane w tym przepisie i zadeklarował ich przyszłe prawo do emerytury w wieku wcześniejszym. Nastąpił zatem pewien stan związania, polegający na zobowiązaniu się przez Państwo do powstrzymania się od jakiegokolwiek ingerencji w istniejące prawo tymczasowe. Z tego względu przewidziana w ustawie ekspektatywa prawa do emerytury nie mogła wygasnąć na skutek nowej regulacji ustalania stażu zatrudnienia. Wskazane rozważania doprowadziły Sąd Najwyższy do konstatacji, iż wykazanie w dniu 1 stycznia 1999 roku określonego w art. 184 ustawy emerytalnej okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1, obowiązujących po dniu 1 lipca 2004 roku.

Podzielając w pełni powyższy pogląd należy zauważyć, iż znajduje on dodatkowe potwierdzenie w treści art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej, gdzie ustawodawca w zakresie wieku emerytalnego o którym mowa w ust. 1 tego artykułu, rodzaju prac lub stanowisk oraz warunków na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury – odsyła do przepisów dotychczasowych, a więc obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Zgodnie zatem z obowiązującymi w dniu 1 stycznia 1999 roku zasadami, nakazującymi do okresu pracy w szczególnych warunkach wliczać zarówno okresy składkowe jak i nieskładkowe przypadające po dniu wejścia w życie ustawy o rewaloryzacji rent i emerytur - należało uznać, iż na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca spełnił wynikające z treści art. 184 ustawy emerytalnej oraz z treści §3 i §4 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze warunki stażu szczególnego (15 lat pracy w szczególnych warunkach) oraz stażu ogólnego (co najmniej 25 lat okresu składkowego i nieskładkowego). W tej sytuacji zastosowanie wobec wnioskodawcy wskazanych w treści art. 32 ust 1a pkt 1 ustawy emerytalnej zasad obliczania okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, nakazujących przy ustalaniu okresu takiego zatrudnienia nie uwzględnianie okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 roku wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa – było nieuprawnione, albowiem w świetle poczynionych wcześniej rozważań, przepis ten nie miał zastosowania do wnioskodawcy.

Do pracy w warunkach szczególnych nie podlega natomiast zaliczeniu okres zatrudnienia wnioskodawcy od dnia 17 listopada 1975 r. do dnia 30 września 1978 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w R. na stanowisku robotnika budowlanego. Podczas zatrudnienia w w/w zakładzie pracy ubezpieczony wykonywał bowiem różne prace: prace zbrojarskie, monterskie, murarskie. Prace murarza nie są zaś zaliczane do pracy w warunkach szczególnych. Pracami w szczególnych warunkach w budownictwie są jedynie prace zbrojarskie i betoniarskie.

Reasumując, należy stwierdzić, że odwołujący wykazał, iż na dzień 1 stycznia 1999 roku posiadał wymagany w treści art. 184 ustawy emerytalnej oraz w treści § 3 i § 4 pkt. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, staż szczególny (co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach – w okresach: od dnia 1 lipca 1980 roku do dnia 31 grudnia 1987 roku /w tym okresy pracy na budowie eksportowej/, od dnia 1 lutego 1988 roku do dnia 27 lipca 1989 roku, od dnia 12 maja 1990 roku do dnia 31 października 1990 roku, od dnia 1 grudnia 1990 roku do dnia 31 grudnia 1992 roku, od dnia 1 marca 1994 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku) oraz staż ogólny (co najmniej 25 lat okresu składkowego i nieskładkowego). W dniu 11 kwietnia 2015 roku wnioskodawca osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę w dniu 6 lipca 2015 roku, wiek 60 lat uzyskał w dniu 11 kwietnia 2016 roku, a zatem prawo do emerytury należało wnioskodawcy przyznać od dnia 1 lipca 2015 tj. od miesiąca, w którym w którym zgłoszono wniosek.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji.

Natomiast na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz M. S. kwotę 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j. Dz. U. 2013, poz. 461).

Sąd zastosował ww. rozporządzenie z uwagi na datę wniesienia odwołania od zaskarżonej decyzji. Obecnie obowiązujące Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800) zmienione rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2016, poz. 1668) nie ma bowiem zastosowania do spraw wszczętych

i niezakończonych przed dniem jego wejścia w życie - tj. przed 1 stycznia 2016 roku. Do czasu zakończenia takich postępowań w danej instancji stosuje się przepisy dotychczasowe (§ 21).

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego wypożyczając akta rentowe oraz doręczając odpisy protokołów rozpraw – zgodnie z wnioskiem k.196.

18.01.2018r.